

DM-001-007413

Seat No. _____

MSW (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Urban Development

Faculty Code : 001

Subject Code : 007413

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) કુલ ગુણ 70 માર્ક્સ રહેશે.

(2) સમય $2\frac{1}{2}$ રહેશે.

1 હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

20

(1) સામાજિક નીતિનો હેતુ શું છે ?

(A) વ્યક્તિગત વિકાસ

(B) સામાજિક પરિવર્તન

(C) (A) તથા (B)

(D) એકપણ નહીં

(2) સામાજિક નીતિનો મુખ્ય સ્ત્રો તો કયો છે ?

(A) બંધારણ

(B) કાયદાઓ

(C) નિયમો

(D) એકપણ નહીં

(3) સામાજિક કાર્યકરના કેન્દ્રમાં કોણ હોવું જોઈએ.

(A) સંસ્થા

(B) સેવાર્થી

(C) સમસ્યા

(D) સ્થળ

(4) ઘરેલું હિંસાનો કાયદો કોના માટેનો કાયદો છે ?

(A) બાળકો

(B) સ્ત્રીઓ

(C) પુરૂષો

(D) એક પણ નહીં

(5) પર્યાવરણ શિક્ષણ કેન્દ્રની સ્થાપના ક્યારે થઈ

(A) 1984

(B) 1980

(C) 1971

(D) 2001

- (6) પર્યાવરણના પ્રકારો કયા છે ?
 (A) કુદરતી પર્યાવરણ (B) માનવસર્જિત પર્યાવરણ
 (C) (A) તથા (B) (D) એક પણ નહીં
- (7) બાલીકા સમૃદ્ધિ યોજના ક્યારથી શરૂ થઈ ?
 (A) 2 ઓક્ટોબર 1997 (B) 30 નવેમ્બર 1997
 (C) 8 ઓગષ્ટ 1980 (D) 26 જાન્યુઆરી 2004
- (8) મહિલા સમૃદ્ધિ યોજના ક્યારે શરૂ કરવામાં આવી.
 (A) 1971 (B) 1950
 (C) 1974 (D) 1993
- (9) ભારતમાં સમુદાય વિકાશ યોજના ક્યારે અમલી બની
 (A) 1947 (B) 1952
 (C) 1951 (D) 1959
- (10) યુ.એન. દ્વારા આંતરરાષ્ટ્રિય બાળ વર્ષ ક્યારે જાહેર કરવામાં આવેલ ?
 (A) 1979 (B) 1988
 (C) 1999 (D) 2011
- (11) આંતર રાષ્ટ્રીય વૃદ્ધ કલ્યાણકારી વર્ષ ક્યારે ઉજવવામાં આવ્યું.
 (A) 2001 (B) 1999
 (C) 1991 (D) એક પણ નહીં
- (12) વિશ્વ સ્વાસ્થ્ય સંગઠનનું વડુ મથક કયા આવેલ છે.
 (A) પેરિસ (B) દિલ્લી
 (C) જીનીવા (D) એકપણ નહીં
- (13) રાષ્ટ્રિય મહિલા કોષની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવેલે
 (A) 1981 (B) 1975
 (C) 1993 (D) એક પણ નહીં

- (14) રાષ્ટ્રીય યુવા મહોત્સવની શરૂઆત ક્યારથી કરવામાં આવી.
 (A) 1980 (B) 1974
 (C) 1995 (D) એકપણ નહીં
- (15) 1985ના વર્ષને કયા વર્ષ તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલ
 (A) આંતરરાષ્ટ્રીય યુવા વર્ષ (B) આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા વર્ષ
 (C) આંતરરાષ્ટ્રીય વૃદ્ધા વર્ષ (D) એકપણ નહીં
- (16) સંકલિત બાળ વિકાસ યોજના સરકારના કયા વિભાગના નેજા હેઠળ કામગીરી કરે છે.
 (A) સમાજ સુરક્ષા વિભાગ
 (B) સમાજ કલ્યાણ વિભાગ
 (C) મહિલા અને બાળ વિકાસ વિભાગ
 (D) એકપણ નહીં
- (17) ભારતમાં નગરના સામાજિક-આર્થિક સર્વેક્ષણના પ્રણેતા કોણ છે.
 (A) જે.એફ. બાલાસરા (B) ડી.આર. ગારગીલ
 (C) વિલ્સન (D) એક પણ નહીં.
- (18) પ્રથમ સ્ત્રી સુધારક તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે.
 (A) રામાબાઈ રાનડે (B) ઈન્દિરા ગાંધી
 (C) કસ્તુરબા (D) એકપણ નહીં
- (19) ભારતના પ્રથમ મહિલા મુખ્યમંત્રી કોણ હતા.
 (A) ઈન્દિરા ગાંધી (B) સુચેતા કૃપલાણી
 (C) આનંદીબેન પટેલ (D) એકપણ નહીં
- (20) નગરપાલીકા અંગેનો 1992નું 74મો બંધારણીય કાયદો ક્યારથી અમલમાં મુકવામાં આવ્યો.
 (A) 1 જૂન 1993 (B) 1 ઓગષ્ટ 1993
 (C) 1 જુલાઈ 1993 (D) એક પણ નહીં.

- 2 નિબંધાત્મક પ્રશ્નના જવાબ આપો : (કોઈ પણ એક) 10
 (1) ભારતમાં શહેરીકરણના લક્ષણો વિસ્તૃત સમજાવો.
 (2) ભારતમાં શહેરી વિકાશના કાર્યક્રમો વર્ણવો.
- 3 મુદ્દાસર નોંધ લખો : (કોઈપણ ચાર) 20
 (1) શહેરના પ્રકારો સમજાવો.
 (2) શહેરીકરણની સમસ્યા વર્ણવો.
 (3) શહેરીકરણના પરિબળો વર્ણવો.
 (4) શહેરી વિકાસમાં સામુદાયીક સંગઠકની ભુમિકા વર્ણવો.
 (5) રહેણાંક સમસ્યાના કારણો વર્ણવો.
 (6) ગંદા વસવાટો માટેના જવાબદાર કારણો વર્ણવો.
- 4 ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ પાંચ) 10
 (1) ગંદા વસવાટો દૂર કરવા સરકારની યોજના વર્ણવો.
 (2) નગર વિકાસમાં આવેલ પરિવર્તન
 (3) ગંદા વસવાટોની વિપરીત અસરો જણાવો.
 (4) મહિલા મંડળની વિકાસમાં ભુમિકા વર્ણવો
 (5) નગરપાલિકાનાં રચનાતંત્રીય અંગો
 (6) નગરપાલિકાના કાર્યો સમજાવો.
 (7) સામાજિક વિકાસ પર શહેરીકરણની અસરો.
- 5 એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (કોઈ પણ દસ) 10
 (1) પ્રદુષણના પ્રકારો જણાવો.
 (2) વૃદ્ધ વિકાસ માટે કામ કરતી કોઈપણ બે સંસ્થાના નામ જણાવો.
 (3) મહિલા અને બાળ વિકાસ માટે ગુજરાત સરકારનો કયો વિભાગ કાર્ય કરે છે.
 (4) GUDM નું પુરૂ નામ જણાવો.
 (5) સ્ત્રી સશક્તિકરણના કોઈ પણ બે કાર્યક્રમોના નામ આપો.
 (6) શહેરી આવાશ યોજના માટે વપરાતો PPP નું આખું નામ આપો.
 (7) 14 વર્ષ સુધીના બાળકોને મફત અને ફરજિયાત શિક્ષણ આપવાની જોગવાઈ બંધારણ ના કયા અનુચ્છેદમાં કરવામાં આવી છે.
 (8) નારી કાયદો યુ.એન. દ્વારા ક્યારે ઘોષિત કરવામાં આવ્યો હતો.
 (9) લોક સંચારના માધ્યમો કયા છે.
 (10) JNNURM નું આખું નામ આપો.
 (11) સંકલીત બાળ વિકાસ યોજનામાં કઈ વયજૂથના બાળકોનો સમાવેશ થાય છે.
 (12) સામુદાયીક સંગઠન પદ્ધતિના મોડેલ્સ કયા છે ?

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (i) All questions are compulsory.
(ii) Figure in the right side indicate the full marks of the question.

1 Multiple Choice Question : 20

- (1) What is the objective of Social policy?
(A) Individual Development (B) Social change
(C) (A) & (B) (D) None of these
- (2) What is the main source of social policy?
(A) Constitution (B) Legislation
(C) Rules (D) None of these
- (3) Who is the centre of Social Worker?
(A) Organization (B) Client
(C) Problem (D) Place
- (4) Domestic Violence Act is for-----
(A) Children (B) Women
(C) Male (D) None of these
- (5) When Environment Education Centre was established?
(A) 1984 (B) 1980
(C) 1971 (D) 2001
- (6) What are the types of Environment?
(A) Natural Environment (B) Manmade environment
(C) (A) & (B) (D) None of these.
- (7) When "Balika Samrudhdhi Yojana" was started?
(A) 2nd October, 1997 (B) 30th November, 1997
(C) 8th August, 1980 (D) 26th January, 2004
- (8) When "Mahila Samrudhdhi Yojana" was started?
(A) 1971 (B) 1950
(C) 1974 (D) 1993

- (9) When community development scheme was started in India?
(A) 1947 (B) 1952
(C) 1951 (D) 1959
- (10) International Child Year was declared by U.N.
(A) 1979 (B) 1988
(C) 1999 (D) 2011
- (11) When International old age welfare year was celebrated?
(A) 2001 (B) 1999
(C) 1991 (D) None of these
- (12) Where is the main city of World Health Organization?
(A) Paris (B) Delhi
(C) Geneva (D) None of these
- (13) When National Women Cell was started?
(A) 1981 (B) 1975
(C) 1993 (D) None of these.
- (14) When National Youth festival was started?
(A) 1980 (B) 1974
(C) 1995 (D) None of these
- (15) Year 1985 is declared as which year ?
(A) International Youth Year
(B) International Women Year
(C) International Oldage Year
(D) None of these
- (16) Integrated Child Development Scheme works under which department of Governance ?
(A) Department of Social Security
(B) Department of Social Welfare
(C) Department of Women and Child Development
(D) None of these

- (17) Who is the founder of Socio-Economic Survey of Urban in India?
 (A) J.F.Balasara (B) D.R.Gadgil
 (C) Willson (D) None
- (18) Who is known as a first lady reformer?
 (A) Ramabai Ranade (B) Indira Gandhi
 (C) Kasturba Gandhi (D) None
- (19) Who is the first lady Chief Minister of India?
 (A) Indira Gandhi (B) Sucheta Kripalani
 (C) Anandiben Patel (D) None of these
- (20) When the Constitutional law of the municipality from 1992 came into effect from 7th
 (A) 1st 1993 (B) 1st August, 1993
 (C) 1st July, 1993 (D) None of these.

2 Answer the essay type question. (any **one**) **10**

- (1) Explain briefly characteristics of Urbanization in India.
- (2) Describe the Urban Development programme in India.

3 Write the notes in detail. (any **four**) **20**

- (1) Explain a type of City/Urban.
- (2) Describe problems of City/Urban.
- (3) Describe factors of Urbanization.
- (4) Describe role of community mobilizer in Urbanization.
- (5) Describe coauses of Residential problem.
- (6) Describe causes of slumms area.

4 Write in short answer. (any **five**) **10**

- (1) Describe government policy for slum area.
- (2) Change in Urban Development.
- (3) Describe an unlike effect of Dirty livings.
- (4) Describe Role in development of SHG.
- (5) Constructive organs of the Municipality.
- (6) Explain a function of Municipality.
- (7) Effect of Urbanization on Social Development.

- 5** Write answer in one or two questions. (any **ten**) **10**
- (1) Describe types of pollution.
 - (2) Describe any two Institution of working on the old age.
 - (3) Which department is working for the Women and Child Development for Gujarat Government?
 - (4) Describe full form GUDM.
 - (5) Give the any two programmes for Woman empowerment.
 - (6) Give the full form of PPP used for Urban housing scheme.
 - (7) In which article of provision in Constitution is 14 years of children for free and compulsory education?
 - (8) When women decade declared by U.N.?
 - (9) What are the medium of mass communication?
 - (10) Give the full form of JNNURM.
 - (11) How many years of children in Integrated Child Development Scheme?
 - (12) What are the models of Community Organisation Method?
-